STUDIJSKA BIBLIOTEKA

LJUBLJANA

Št. 301 Poštnina plačana v gotovini pri pošti v Trstu, v soboto, 18. decembra 1926. Posamezna številka 30 stot. Letnik LI

List izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L 22.—, pol leta L 38.—, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 0.50 več. — Posamezne številke ... Cena oglasnina za 1 mm prostora v širokosti 1 kolone (72 mm) ... Poslovne oglase 75 stot., za ... Smrtnice, zahvale, poslana, ... Oglase denarnih zavodov L 2.— Mali oglasi: ... najmanj L 3.

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost". Podružništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glav... in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Zanimiva polemika
o jugoslovensko-bolgarskem zbližanju

V praškem listu «Prager Presse» od 9. t. m. je bil objavljen na uvodnem mestu članek, ki ga je napisal za omenjeni list znani bolgarski pesnik K. Hristov. Članek je nekaka očitna izpoved in javno kesanje za napake, ki so bile zagrešene v preteklosti. K. Hristov je mnenja, da je sedaj nastopil hip, ko se mora začeti z resnim delom za zbližanje med Jugosloveni in Bolgari, in sicer potom književnosti.

Med drugim piše Hristov:

«Mnogo smo preživeli v zadnjih trinajstih letih, mnogo napak so napravili politiki. Mnogo nesramnih bratomorcev so opevali pesniki, namesto da bi bili oni prvi, ki naj bi jih obsojali in grajali. Jaz, ki se približujem h koncu težkega življenja, se čutim zelo kriv in odpovedujem se vsemu, kar sem napisal med 1913. in 1918. letom. Zdi se mi danes, da samo kak slep voditelj kake šovinistične organizacije ne more videti, kam vodijo razvoj in zreli sadovi Jugoslovenstva, med katere spadajo tudi Bolgari. Morda je danes pod jasno perspektivo bodočnosti medsebojno poznavanje znamenitih jugoslovenskih književnikov bolj na mestu nego nikdar poprej».

Članek K. Hristova ni ostal brez odziva, kajti že 15. t. m. je objavila «Prager Presse» drugi članek, ki je odgovor na poslanico Hristova. Uredništvu omenjenega lista je poslal znani jugoslov. književnik Gustav Krklec daljše pismo, v katerem zavzemlje stališče napram pobudi Hristova. Radi zanimivosti predmeta samega kakor tudi važnosti in zasežnosti vprašanja odnošajev med jugoslovenskim in bolgarskim narodom objavljamo v naslednjem celotno vsebino pisma g. Krklecа.

«Ena lastovica ne dela pomladi — pravi Krklec — pač pa pomeni, da je pomlad blizu. Zato je potrebno, da se tudi s te strani iz Jugoslavije sliši glas pobude povodom članka bolgarskega pesnika Kirila Hristova.

Razume se, da ni Jugoslovenstvo popolno, če manjka eno jugoslovensko pleme. Toda vprašanje je tudi: zakaj manjka in po čigavi krivdi? Za katero ceno bi stopilo to pleme v večjo ali širšo jugoslovensko zajednico na Balkanu: v Jugoslavijo?

Meni se je posrečilo imunizirati se od domače, uradne politike, ker se zavedam, da je ta politika začasna, kakor je prehodno tudi politično opredeljenje mnogih novih držav, ki so nastale po vojni. Pravi ustvarjajoči duh je še le v povojih po vseh slovanskih državah: v Rusiji, Čehoslovaški, Poljski, na Bolgarskem in pri nas. On zori v krvi mladih pokolenj, ki prihajajo.

Zato moram tudi jaz začeti v tem slučaju platonski, kakor se sicer začenja platonski vsaka ljubezen.

Mi smo tu po večini še vedno Srbi, Hrvati in Slovenci s krajevnimi obeležji, dasi je v vseh nas, vsaj v nas mladih, volja za integralno Jugoslovenstvo. Na umeten način razdeljeni pred vojno, smo imeli različne in celo nasprotne si interese. Duševnost se je obrazovala na različne načine, življenje se je razvijalo v različnih razmerah. Sedaj, ko nas skupne nevarnosti ali skupne radosti zbližujejo ter dozoreva naraščaj, rojen v skupnih novih mejah in ki se razvija v enakih razmerah, pod istim solncem, bomo imeli drugačne nazore o življenju in njegovih kulturnih in socialno-političnih manifestacijah: mi bomo vsi — kolektivno — gledali na stvari z enega stališča, z ene točke — in jaz mislim da ne samo z vidika medsebojnega zbližanja Bolgarov in Jugoslovenov, temveč tudi z vidika širšega in zasežnejšega občeslovanskega zbližanja.

Ali nas — razen uradne politike — ne boli srce, da smo tako kruto odsečeni od velike Rusije, v katero nismo nikdar nehali verovati? Ali nas ne boli, da mi Jugosloveni bratje živimo drug poleg drugega kot sosedi, ki so ograjeni z visokimi zidovi, izpodkopavajoč svoje moči in radosti, namesto da bi jih z ujedinjenjem jačali?

In kakor na oBlgarskem tako je tudi pri nas želja po kulturnem sodelovanju, da popravimo, kar so zakrivila v preteklosti politična nasprotja.

Že l. 1923. sva se bavila g. Milan Bogdanović, urednik «Buktinje», in jaz z mislijo, da bi se izdala antologija jugoslovenske lirike, v kateri bi bili zastopani tudi Bolgari. Toda ta ideja je propadla, ker se je rodila prezgodaj. Danes se bavi z njo, če se ne varam, Matica Srpska, in čim dozori, bo ostvarjena.

Nismo seveda za to, da bi sprejeli idejo Kirila Hristova, pač pa si jemljemo predvsem pravo, da se malo pogovorimo, kako bi se našla pot k medsebojnemu duševnemu sodelovanju. A ta pot je: da mi književniki delamo v svojih deželah in pripravljamo tla za idejo zbližanja.

Pred kratkim je beograjski klub P. E. N. poslal pozdrav sofijskemu klubu P. E. N. po Rabindranath Tagori. Ali ni čudno, da je prva oljkova veja prišla preko Caribroda v rokah indijskega modrijana, ki v resnici ne pozna ne Bolgarov ne nas? Ta druga vejica, ki jo pošilja bolgarski pesnik nam, gre po mnogo ljubši poti: preko čehoslovaške republike, ki je bratska država enemu in drugemu narodu.

Tretja pojde gotovo direktno in tedaj bomo zopet začeli graditi moste, ki so jih razdejale predvojne, vojne in povojne nevihte...

To je vse platonsko, a v stvari je treba povedati še to: Kdor pozna bliže psihologijo naših odnošajev — vseeno po čigavi in kakšni krivdi so takšni, kakršni so — bo moral priznati, da je Bolgarska moralno obvezana, da pride prva s pobudami za medsebojno zbližanje.

K sreči je pobuda tako tudi prišla, in to od človeka, od katerega bi bili — da bomo iskreni — najmanj pričakovali tako pobudo. Zato je zelo umestna izjava Kirila Hristova, da se čuti zelo kriv in da se odpoveduje skoro vsemu, kar je napisal med 1913. in 1918. letom. V tako važnih hipih, kakor so sedanji, je treba preteklost pozabiti in jaz nimam namena, da bi raziskoval delo Kirila Hristova, ki se mu on odpoveduje. Važna je bodočnost.

Toda, kakor smo začeli — ena lastovica ne dela pomladi. Mi, ki lahko rečemo po pravici — ne da bi se odpovedovali čemurkoli, kar smo napisali od l. 1914. do danes — da smo zamogli ustvariti v sebi integralne Jugoslovene in da smo šli celo dalje v smeri Slovanstva in človečanstva, odgovarjamo gospodu Hristovu skozi veliko metropolo Slovanstva, zlato Prago: ustvarjajte bratje bolgarski pesniki v svoji deželi tla za razumevanje in zbližanje, a mi jih bomo ustvarjali tukaj.

Ko bodo tla rodovitna in trdna, tedaj bo vse drugo igrača in tedaj bo rodila dozorela ideja mnogo boljše sadove, nego bi jih sedaj, ko je treba pokopavati za vse čase zablode preteklosti.

Vera v bodočnost Jugoslovenstva je vera, ki se bo rodila iz zablod njegove preteklosti. Predvsem je torej treba začeti z možatim pozabljanjem vsega, kar je bilo in bi ne bilo moralo biti».

Seja poslanske zbornice
Novi fašistovski pokrajinski tajniki Veliki svet se bo sestal 6. januarja

RIM, 17. (Izv.) Današnja seja poslanske zbornice je potekla proti pričakovanju brez sleherne zanimivosti. Odobreni so bili brez vsake debate nekateri zakonski načrti in dekreti, med katerimi sta dekret-zakon, ki uvaja za vsa mesta in občine države inštitucijo občinskega načelnika, in dekret-zakon v prilog šolskih zgradb v Istri, o katerih smo svoj čas že poročali.

Današnja seja ni bila poslednja v tem zasedanju, ker je za jutri popoldne določena nova seja zbornice. Mogoče bo prinesla jutrišnja seja pričakovane zanimivosti.

Nocoj je izšel «Foglio d'Ordini», ki prinaša imenovanja novih pokrajinskih tajnikov. Pred imenikom novih tajnikov se nahaja kratek uvod, v katerem je rečeno, da je bilo dolgo in skrbno izbiranje novih pokrajinskih fašistovskih tajnikov pravzaprav le natančna revizija, pri kateri so se pretehtavali različni elementi in razne zasluge. Mnogi dosedanji tajniki, kakor na pr. on. Farinacci, ostanejo na svojih mestih, mnogi pa so bili zamenjani z novimi močmi.

Za reško pokrajino je bil imenovan kapetan Host-Venturi, za tržaško pokrajino ostane na svojem mestu onorevole Carlo Barduzzi, za puljsko pokrajino je bil imenovan on. Ivan Mrach, za videmsko on. Zimolo. Za novo goriško pokrajino, kakor tudi še za tri nove pokrajine še niso bila izvršena imenovanja, ker še ni dovolj proučen položaj v dotičnih pokrajinah.

Novoimenovani tajniki bodo morali izbirati svoje sotrudnike v pokrajinskih vodstvih ter predlagati njihova imenovanja v odobritev generalnemu tajniku. Čas ustoličenja novih pokrajinskih vodstev bo določil veliki fašistovski svet.

Današnji «Foglio d'Ordini» prinaša tudi naslednje poročilo o sklicanju velikega fašistovskega sveta: «Predsednik in vodja fašizma je sklical za 6. januarja ob 22. uri veliki svet. Spored tega važnega zasedanja je sledeč: 1) Politični položaj; 2) notranji in mednarodni položaj; 3) «karta dela»; 4) predpisi za fašistovske nabore v letu 1927. in predpisi za ceremonije ustoličenja pokrajinskih vodstev; 5) praznovanje 8. obletnice ustanovitve fašjev in predpisi o prehodu naraščaja v vrste stranke.

Francoska banka znižala eskomptno mero

PARIZ, 17. Francoska državna banka je znižala eskomptno mero od 7.5 na 6.5 od sto.

Sestanek inženirjev in arhitektov iz Julijske krajine

RIM, 17. (Izv.) Generalni tajnik intelektualnih sindikatov Di Giacomo je odpotoval danes zvečer v Trst, kjer bo predsedoval važnemu sestanku inženirjev in arhitektov iz Julijske Krajine. V nadaljnjem bo predal inženirjem in delavstvu tržiške ladjedelnice pohvalo konfederacije za njihovo delo pri novem morskem velikanu «Vulcania», ki bo v nedeljo splovljen v morje. Pri nedeljskem splovljenju v Tržiču bo zastopal vlado prometni minister onorevole Ciano, poslansko zbornico pa on. Giunta.

Nadaljevalna šola v Idriji

RIM, 17. (Izv.) Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša kr. dekret z dne 10. avgusta 1926., ki določuje ustanovitev kr. nadaljevalne šole v Idriji.

Letni prispevek, katerega bo morala dajati občina Idrija erarju za vzdrževanje nadaljevalne šole, je bil znižan za dobo 5 let v letnem znesku 10.000 lir.

Pogajanja za rešitev vladne krize
v Jugoslaviji
Pogoji Demokratske zajednice za vstop v vlado - Stališče radićevcev in SLS

BEOGRAD, 17. (Izv.) Današnji dan se je zaključil z mnogo večjim pesimizmom, da bi se Uzunoviću posrečila misija. Do včeraj se je še mislilo, da se bo Uzunoviću posrečilo obnoviti staro koalicijo RR. Zvečer pa je še ta kombinacija postala dvomljiva. Okrog poldne je Uzunović imel precej dolgo konferenco z Ilijo Mihajlovićem in Aco Stanojevićem. Nato je novinarjem izjavil, da je bil ta njegov razgovor v zvezi z mnogimi težkočami, ki so se porodile med beograjskimi radikali, namreč med bobićevci in maksimovićevci, med katerimi je vladalo do sedaj premirje. Sedaj pa je med njimi zopet prišlo do novih sporov radi sestave klubskega odbora radikalske stranke v Beogradu. Ob 5. popoldne je bil pri Uzunoviću Stjepan Radić, ki je nato sporočil novinarjem: «Obvestil sem Uzunovića o onem sklepu, ki ga je sklenil naš klub. Ostali smo pri tem, da bomo nadaljevali kakor smo delali doslej v prejšnji vladi. Najvažnejše je samo to, da se je pojavilo vprašanje, kdaj se skliče narodna skupščina. Mi nismo proti temu, da bi še drugi stopili v vlado. Naj stopi kdor hoče». Zvečer je Radić odpotoval v Zagreb.

Za Radićem je bil pri Uzunoviću Davidović. Po tem sestanku je demokratski klub objavil komuniké, da je Davidović sporočil Uzunoviću glavne točke pogojev. Davidovićevci zahtevajo razširjenje samouprave, svobodno delo anketnega odbora, nadalje izpremembe v notranjem ministrstvu, posebno radi stanja v južni Srbiji, in nameščanje boljšega uradništva. Demokratska zajednica zahteva 5 ministrskih portfeljev: zunanje ministrstvo, prometno ministrstvo, prosvetno in še dve drugi manj važni ministrski mesti. Ob 19. uri je prišel v predsedstvo vlade dr. Korošec, ki je konferiral z Uzunovićem pol ure, nakar je novinarjem sporočil: «Naše želje gredo predvsem za tem, da se čim uspešneje reši današnja težka gospodarska in socialna kriza. Pri tej priliki sem Uzunoviću izročil pismeno naše predloge». Po sestanku z dr. Korošcem je Uzunović ostal v predsedstvu vlade do 8. ure zvečer. Konferiral je z radikalskimi ministri. Nato se je Uzunović podal na svečan ples, ki so ga danes priredili beograjski oficirji v proslavo kraljevega rojstnega dne. Temu svečanemu plesu je prisostvoval tudi kralj s kraljico in dvorom, nadalje vlada, diplomatični zbor itd.

Državni preobrat na Litvanskem

KOVNO, 17. (Izv.) V Litvi je izreden državni prevrat. Vlada je bila odstavljena od puntarjev in istočasno je bila proglašena vojaška diktatura. V deželi, v kateri je bilo proglašeno obsedno stanje, vladata zaenkrat mir in red. Litvanski komunisti so sicer poskušali prirediti nemire, ki pa so bili takoj udušeni. Odstavljeni ministri so aretirani. Gospodar položaja je načelnik vstaševSmetona, katerega podpirajo vojaški krogi.

V nekaterih diplomatskih krogih se zatrjuje, da pomeni ta preobrat v Litvi veliko nevarnost za vojno med Litvo in Poljsko ker se načelniku Smetoni pripisuje namen odvzeti Poljski Vilno. Prva skrb Smetone je bila odpošiljatev čet na poljsko mejo. Iz previdnosti je tudi Poljska ojačila svoje obmejne čete.

Ameriški dolžniki

WASHINGTON, 17. (Izv.) Vlada Združenih držav ni dovolila nikakih kreditov onim državam, ki niso dosedaj uredile svojih vojnih dolgov z Ameriko. Tako je hotela Francija najeti v Združenih državah posojilo, toda proti najetju se je uprl zakladni minister Mellon.

Marxov kabinet dobil nezaupnico
Socijalisti napovedali boj Marxovemu kabinetu - Živahna seja državnega zbora

BERLIN, 17. Nemški socijalni demokrati so predložili vladi svoje zahteve glede rešitve latentne krize, v kateri se vlada že nekaj časa nahaja. Med drugim so socijalisti zahtevali, naj vlada izjavi, da bo do 15. januarja podala ostavko, če pogajanja za veliko koalicijo, torej za vstop socijalistov v vlado, ne bodo uspela. Na včerajšnji seji pa je ministrski svet sklenil, da se bo uprl zahtevam socijalistov. Zato je bilo gotovo, da bo seja državnega zbora, ki se je vršila eno uro pozneje, potekla precej živahno, kajti socijalisti so se pripravili za napad na vlado.

Takoj po otvoritvi seje državnega zbora je kancelar Marx prečital izjavo glede stališča vlade. Naglašal je, da bi se bilo treba sedaj izogniti vladni krizi in sicer iz razlogov zunanjepolitične nravi. Vlada je že pred časom pričela s socijalisti pogajanja za razširjenje vladne koalicije. Socijalisti so na zadnji seji vodstva sicer izjavili, da bi bili pripravljeni sprejeti pogoje, ki jih je predložila vlada, zahtevali pa so obenem, naj kabinet poda ostavko. Vlada pa je sklenila, da prostovoljno ne demisijonira in zato prepušča odločitev državnemu zboru.

Besedo je dobil nato socijalistični poslanec Scheidemann, ki je izjavil, da je socijalistična stranka, ki je najmočnejša stranka državnega zbora, do sedaj zmerom podpirala zunanjo politiko vlade. Če se je pa sedaj odločila zahtevati demisijo Marxovega kabineta, se je to zgodilo zato, ker se v državni brambi še zmerom zbirajo elementi, ki nočejo nič slišati o republiki in ki se protivijo razorožitvi, katero zmagovite vlasti zahtevajo od Nemčije. Zato pa nastajajo razne komplikacije, ki bi zamogle kompromitirati vso zunanjo politiko Nemčije. Razne osebnosti, ki imajo pri državni brambi mnogo besede, so skušale organizirati v Rusiji tovarne za izdelovanja vojnega materiala. Nekateri častniki državne brambe so se v to svrho podali s ponarejenimi potnimi listi v Rusijo. Tako podvodno rovarjenje vodilnih krogov državne brambe bi zamoglo onemogočiti Stresemannovo politiko. Monarhistične sportne organizacije so pod vplivom državne brambe in v rokah reakcijonarnih elementov. — Socijalni demokrati zahtevatjo poleg drugega, naj prenehajo vse vezi med državno brambo in med desničarskimi organizacijami ter naj se odpuste vsi oni častniki, ki bi se družili s protirepublikanskimi elementi. Scheidemann je svoj govor zaključil z izjavo, da socijalisti nimajo zaupanja v sedanjega vojnega ministra Gesslerja. Pripravljeni so sicer sodelovati v vladi, vendar pa je treba sestaviti kabinet na novo.

Tekom Scheidemannovega govora je prišlo mestoma do viharnih scen. Ljudovci so mu kričali, da je izdajalec naroda, desnica ga je ob vsaki priliki prekinjala. Mnogo poslancev je v znak protesta zapustilo dvorano.

Scheidemannu je odgovarjal najprej Marx, ki je pobijal njegove trditve. Za kancelarjem je govorilo več monarhističnih poslancev, nakar je dobil besedo načelnik katoliškega centra bivši kancelar Wirth. Rekel je, da Scheidemann ni prav storil, ko je tako delikatno vprašanje sprožil baš v državnem zboru, priznal pa je, da je treba državno brambo reformirati. Zagovarjal je ustanovitev bloka strank, ki so zveste republikanski ustavi, nakar je bila seja zaključena.

Danes bo državni zbor najbrž že glasoval o predlogu, ki so ga predložili socijalisti glede nezaupnice Marxovemu kabinetu.

BERLIN, 17. (Izv.) Pri današnji seji državnega sveta je ob napetem pričakovanju doživela vlada poraz. Z 249 glasovi proti 171 je bila izražena vladi nezaupnica. Iz notranje političnih razlogov so glasovali proti njej komunisti, socijalisti, nemški nacionalci in monarhisti. Po glasovanju je bil državni zbor odgoden do 19. januarja. Novo vlado bo najbrž sestavil bivši kancelar Wirth.

Rosenholz — Krasinov naslednik

LONDON, 16. (Izv.) Iz verodostojnih virov se doznava, da je bil imenovan za Krasinovega naslednika na poslaniškem mestu v Londonu tajnik ruskega poslaništva Rosenholz. Sovjetska vlada se je odločila za to imenovanje radi tega, ker se angleški konservativci upirajo imenovanju kake uglednejše osebnosti komunistične stranke, ker bi to znalo imeti za posledico, da bi angleška vlada ne dala svojega «placet» dotični osebi.

Mikado na smrtni postelji

TOKIO, 17. (Izv.) Danes je bilo izdano zdravniško poročilo, ki ugotavlja, da se nahaja japonski mikado v agoniji.

3 besede:
SPECIJALITETA KAVA HAUSBRANDT
Trst: 5 razprodajalnic.
Gorica: Via dell' Arcivescovado 7.

Revolucija na Portugalskem

PARIZ, 17. (Izv.) Po semkaj došlih vesteh je nastala na Portugalskem nova revolucija. Ker je uvedena na Portugalskem najstrožja cenzura, so si vesti, ki prihajajo iz Portugalske znatno nasprotne. Po enih vesteh so se uporne čete zabarikadirale v svojih vojašnicah, po drugih pa so se proti upornikom poslane vladne čete ž njimi združile. Uradna vest pa zatrjuje, da je bila vstaja udušena ter da je povsod vpostavljen mir in red.

Uspehi kantonskih čet
Angleške vojne ladje namenjene v kitajske vode

PEKING, 17. (Izv.) V pokrajini Ho-Nang na vzhodu od Šanghaja se izvaja veliko premikanje čet Čang-Tso-Lina. Pokrajina je namreč nevarno ogrožena od zmagovitega prodiranja kantonskih čet, ki se vedno bolj približujejo Šanghaju.

LONDON, 17. (Izv.) 9 torpedolovcev, katerim bo priključena še ena križarka Caradoc čakajo na povelje da odplovejo v kitajske vode. Povelje k odhodu se pričakuje od trenutka do trenutka. Ladje se nahajajo trenutno na otoku Malti.

Strašno neurje v Združenih državah

NEW YORK, 17. (Izv.) V Združenih državah je divjala strašna nevihta, kakršne ne pomnijo ljudje. Preko vsega ozemlja Združenih držav od Atlantskega pa do Tihega oceana se je občutilo njeno uničujočo silo. Redke in lakonične vesti poročajo o številnih človeških žrtvah in o opustošenju. V okraju Chicago je umrlo nad 20 oseb od mraza. Na stotine družin je bilo primoranih zapustiti svoje domove, na stotine oseb je ostalo brez strehe ter so izpostavljene ledeno mrzlemu vetru in toči. Tako nizke temperature ne pomnijo v Združenih državah.

Trume beguncev prihajajo dan na dan iz dežele v mesta v upanju da najdejo tam pribežališča.

Zapadlo je, mnogo snega. Nevihta ki je bila dosedaj divjala v Združenih državah, je sedaj dosegla bregove Atlantskega oceana in divja po oceanu. Vsled tega je plovba med Združenimi državami in Evropo zelo otežkočena. Vlada je takoj ukrenila potrebne mere, da se priskoči oškodovancem na pomoč.

Slabo vreme
Vihar v Palestini

JERUZALEM, 17. (Izv.) Nevihta preteklih dni so težko oškodovale zgodovinske utrdbe trdnjave Askalon, katere so bile zgrajene od križarjev. Mogočno ozidje ob morju, katerega je zgradil Rihard Levosrčni, je bilo porušeno od morskih valov in predstavlja sedaj žalostne razvaline.

Hud ciklon na otoku Maderi

LISABONA 16. (Izv.) Na otoku Madera je divjal preteklo nedeljo veliko vihar, ki je povžročil ogromno škodo, zahteval pa tudi človeških žrtev. Danes je bil otok Madera prizadet zopet od novega ciklona, ki je bil še mnogo silnejši kakor prejšnji. Vsled ciklona se je potopil parnik Physalia, pri čemur je izgubilo življenje 7 oseb.

Potres

RIM, 17. (Izv.) V južnih pokrajinah je bilo začuti med 7. in 8. uro zjutraj precej močan potresen sunek. Kakor se sklepa, je moralo biti središče potresa po vsej verjetnosti na Balkanu.

Priseljevanje v Ameriko

NEW YORK, 16. Senat je na svoji zadnji seji nekoliko ublažil dosedanje zakone o omejitvi priseljevanja v Ameriko. Po novem sklepu senata se bo lahko priselilo v Ameriko še 35.000 žena in otrok pod 18 leti; ta ugodnost pa velja samo za one, katerih očetje oz. zakonski možje so se naselili v Združenih državah že pred 1. julija 1920 in izjavili, da se nameravajo stalno naseliti v Ameriki ter da hočejo postati ameriški državljani.

Drobne vesti
Clemenceau-jeva pokojnina.

Georges Clemenceau, ki je bil večkrat minister in ministrski predsednik na Francoskem, dobiva za usluge, ki jih je napravil francoski republiki za časa svojega političnega delovanja, tudi pokojnino in sicer se mu izplača vsak mesec dve sto in petdeset frankov. S to vsoto ne bi mogel živeti, čeprav šteje že nad osemdeset let, zato je bil pa kot pisatelj bolj srečen in je dobil za svoje filozofsko delo tako lep honorar, da se mu ni treba bati lakote. Vdova po umrlem francoskem ministrskem predsedniku dobiva celo samo 125 frankov na mesec.

PODPISUJITE
za liktorsko posojilo!

DNEVNE VESTI

Proglas novega prefekta

Novi prefekt tržaške pokrajine kom. Fornaciari je izdal ob svojem prihodu v pokrajino na oblastva, uprave javnih ustanov in fašistovske hierarhije sledečo pozdravno poslanico:

«Poklican po zaželjenem zaupanju vlade, da vodim prefekturo te pokrajine, prevzemam danes posle.

Jasna je moja naloga: izvajati in skrbeti, da se bodo izvajale na vseh poljih svetle smernice Nj. E. načelnika vlade.

Na to nalogo se spravljam in jo bom vršil z navdušenim in vnetim prepričanjem uradnika, Italijana, fašista. Za delo, ki mi je odrejeno in katerega zadnji cilj je popolna obnovitev in najvišje ojačanje domovine, obenem z obnovitvijo direktnega blagostanja te prelestne dežele, ljubljenega dela države, katere usoda je slej ko prej vladi posebno pri srcu, kličem Vaš pristanek in Vaše dejansko sodelovanje.

Gotov, da bom deležen enega in drugega, pošiljam oblastvom, upravam javnih ustanov, fašistovskim hierarhijam in potom njih vsemu prebivalstvu pokrajine najsrčnejše in najspoštljivejše pozdrave in voščila.

V Trstu, 16. decembra 1926.

Prefekt: **Fornaciari.**

Novi občinski komisar za Trst

Za prefekturnega komisarja tržaške občine je imenovan kom. Fronteri, dosedanji viceprefekt v Novari.

Bankovci po 25 lir

Opozarjamo občinstvo, da se z novim letom vzamejo iz prometa bankovci po 25 lir. Po zadnjem dnevu tega meseca se torej ne bodo več sprejemali kot plačilo. Radi tega opozarjamo občinstvo, da pravočasno izmenja take bankovce proti drugemu denarju.

Za izmenjavo se lahko prizadeti obrnejo na denarne zavode (banke, posojilnice itd.).

Kolek za javne oglase

Finančna intendanca opozarja, da se mora plačati pristojbina za leto 1927, ki jo določa zakon o kolkih za oglase, napravljene v obliki slik ali s katerimkoli drugim sredstvom, različnim od papirja, ako so ti oglasi obstajali 31. decembra 1926, najkasneje do konca tega meseca pri pristojnih registrskih uradih (v Trstu pri kolkovnem uradu Ufficio del Bollo).

Prizadetim se priporoča, da poskrbijo pravočasno za plačilo te pristojbine, da se izognejo na ta način globi, ki je določena najmanj na 30 lir za vsak oglas. Poleg tega določa zakon o kolkih, da ima oblastvo pravico dati odstraniti neplačane reklamne oglase in jih uničiti na stroške zamudnikov.

Splovitev novega motornika v Tržiču

V tržiški ladjedelnici se bo spustil jutri v morje nov motornik «Vulcania». Splovitvi ogromne ladje bo kumovala Nj. kr. V. princezinja Marija Savojska.

Nova ladja je sestra «Saturnie», ki je bila spuščena v morje v decembru l. 1925. ter se sedaj opremlja za uporabo kot potniškega motornika, ki bo začel v kratkem voziti med Trstom in Južno Ameriko.

Težina «Vulcanie» je ista kot «Saturnie», namreč 24.000 ton. Nova ladja ima devet mostov in je dolga 192.45 metrov, 24.23 m široka — in 14.17 m visoka. Zgrajena je vsa iz jekla Martin - Siemens, a v svojih gornjih delih iz posebnega jekla z visoko odpornostjo in prožnostjo.

Novi motornik bo opremljen z vsemi modernimi sredstvi in iznajdbami, tako da bo vsaka nevarnost potopljenja že vnaprej izključena. Kljub temu pa bo imela še toliko rešilnih čolnov na motor in na vesla, da bodo v slučaju potrebe lahko sprejeli vse osebe, ki bodo na njej. Na «Vulcanii» bo prostora za okoli 3000 potnikov, torej toliko, da bi lahko tvorili majhno mesto. Na ladji bo tudi mogočna radiobrzojavna postaja.

Kakor Saturnia tako bo tudi «Vulcania» imela štiri razrede za potnike. V prvem razredu bo prostora za 280, v drugem za 260, v tretjem za 360, in v četrtem za 1300 oseb. Posamezna posiopja bodo združevala dvigala. Ker je ladja namenjena za vožnjo v toplih krajih, bo bogato preskrbljeno tudi za zračenje prostorov. Po vseh kabinah bo napeljana voda in kabine I. razreda bodo imele tudi kopel. «Vulcania» bo rabila iz Evrope v Južno Ameriko 13 dni.

BRAT FRANČIŠEK,

delo pisatelja Franceta Bevka, ki je pošel v par tednih, je v drugi izdaji iznova izšel in ga dobite pri Goriški Matici v Gorici, via S. Giovanni št. 6.

ČUKOV KOLEDAR

za l. 1927, ki bo prinesel na 112 straneh celo zbirko humoresk, smešnic in karikatur, bo izšel te dni. Najboljša prilika, da ga kupite svojim znancem in prijateljem za božično darilo.

Iz tržaškega življenja

Smrtno ponesrečil pri delu.

Včeraj predpoldne se je dogodila v kamnolomu v Nabrežini smrtna nesreča, katere je bil žrtev 29-letni kamnosek Leopold Motta. Ko je delal pri stružnem stroju, je gonilni pas nenadoma zdrsnil s kolesa, radi česar je stroj nehal delovati. Namesto da bi poklical mehanika, kakor je predpisano v sličnih slučajih, je mladenič hotel sam popraviti napako. Ta neprevidnost ga je stala življenje. Ko je bil skoro že gotov s svojim poslom, se je Motta nehote preveč približal gonilnemu pasu, ki ga je zgrabil za obleko in ga treščil s tako silo ob zid, da je siromak obležal na mestu mrtev. Počila mu je lobanja in je razen tega zadobil tudi druge nevarne poškodbe.

O nesreči so bili obveščeni orožniki, ki so se takoj podali na lice mesta, da izvrše predpisane ugotovitve. Pozneje je prišel na kraj nesreče tudi sodnik iz Tržiča.

Roko mu je pohabilo.

Včeraj popoldne je prišel iskat pomoči v mestno bolnišnico 46-letni tramvajski uslužbenec Josip Mišec, bivajoč v Piranu, kjer je zaposlen pri tramvaju, ki vrši promet med Piranom in Portorose. Mož, ki je imel desno roko zlomljeno in hudo razmesarjeno, je povedal, da je predpoldne prišel po nesreči med tramvaj in mostišče družbe za zračni promet «S. I. S. A.», katero se nahaja v ulici Verdi. Nesrečni mož je bil sprejet v kirurgični oddelek. Zdraviti se bo moral najmanj mesec dni.

Kaj vse lahko zakrivi slaba peč.

44-letni klesar Anton Glinšek, stanujoč v ulici Pallini št. 4, je včeraj popoldne obiskal nekega prijatelja, stanujočega v vili Pittirello pri Sv. Alojziju. Ker je bil prijatelj zadržan z nekim opravkom, ga je Glinšek počakal v sprejemni sobi, v kateri je gorela peč. Že pri vstopu v sobo je Glinšek ugotovil, da je vzduh slab, pa se ni zmenil zato. Toda čez nekaj časa ga je začela boleti glava in naposled mu je postalo tako slabo, da je padel v nezavest. Vzduh v sobi je bil namreč nasičen z ogljenčevim dvokisom, ki je puhtel — iz slabo delujoče peči. Glinšek bi bil žalostno končal, da ni pravočasno prišel prijatelj, ki je naglo odprl okna in nato, ko je videl, da Glinšku noče odleči, poklical na pomoč zdravnika rešilne postaje. Ta je dognal na Glinšku znake zastrupljenja s plinom, zato ga je dal prepeljati v mestno bolnišnico. Njegovo stanje pa ni nevarno in ako ne nastopijo kake komplikacije, bo mož v kratkem zapustil bolnišnico.

Tržaška porota

Branitelja Licatolosija zahtevata novo preiskavo izvedencev. - Razsodba pade morda danes zvečer.

Incident za incidentom poživlja to porotno razpravo, ki se vsebini žalostno obravnavo in ji ne daje priti do konca. Tako je včeraj doživela ta obravnava nevarnost, da se prenese na prihodnje zasedanje.

Temu je bil v prvi vrsti vzrok izvid izvedencev. Kakor že znano, sta izvedenca dr. Ferrari in dr Xydias v svojem poročilu in pri zaslišanju govorila o rani, ki je segala do 14 cm v notranjost jeter nesrečnice, in izključevala potemtakem vsako možnost rešitve iste. Smrt je nastopila radi izkrvavitve, katere po mnenju dveh odličnih zdravnikov kot sta dr. Ferrari in dr Xydias, ni bilo mogoče preprečiti. Včeraj se je porotnikom prečital imenovani kirurgični kartel. Ta je splošne narave, lakoničen, toda ne toliko razumljiv kot kratek. Izključuje celo na nekak način možnost zaslišanja zdravnikov, ki so izvršili operacijo na Del Tedescovi — sicer pa bi tudi zaslišanje teh ne prineslo luči v vprašanje smrtonosnosti rane, kajti od dneva operacije sta pretekli skoro dve leti.

Bramba — oziroma odvetnik Gianini dvigne radi kartela mnogo prahu — zanj je izredne važnosti, da se za trdno dožene smrtonosnost rane.

Državni pravdnik ne daje temu nikake važnosti in prosi predsednika, da zavrne incident, ki ga je izzval odvetnik Gianini.

Predsednik objavi koj nato, da mora v smislu zakona zavrniti incident, ker zakon prepušča zadnjo besedo izvedencem, ki so izvršili avtopsijo. S tem je nevarnost prenosa obravnave odpravljena. Vsaj trenutno....

Obleka umorjene je došla. Suknja, bluza perilo in spodnje krilo. Skozi vse te dele obleke je šlo morilno orožje. Toda vse luknje so zašite, tako da bi se o širini rane težko moglo govoriti.

Obravnava je izčrpana.

Državni pravdnik naznani tezo nameravanega umora.

Branitelja bodeta govorila o popolni neodgovornosti Licatolosija, o vzrokih iste (bolezen) in nasledstvo, o nenameravanem umoru in o splošnih olajšavah.

Predsednik naznani vsa vprašanja, ki se bodo stavila porotnikom. Teh je dvanajst.

V rokah predsednika so izjave izvedencev-psihijatrov, ki suho in kategorično pravijo, da je bilo duševno stanje Licatolosija v trenutku zločina popolnoma normalno in da je tudi sedaj obtoženec popolnoma v redu s svojim duhom.

Govori državni pravdnik odv. Gergano.

To je tretji proces v tej sezoni, v katerem igra glavno vlogo — blaznost. In to je tretji proces — razen Hlapseta — v tej sezoni. Blaznost postaja za poroto obligaten predmet.

To je proces strasti, bo rekla bramba. Toda mi moramo razločevati strasti. So na eni strani čisto surove strasti, na drugi svetost čustev. Imamo obravnave, iz katerih se izcimi najodurnejši egoizem. Proces radi strasti bi bil tudi tisti, kjer ljubimec lepe in bogate deklice umori njenega očeta, ker noče ta slišati o ženitvi.

Tu smo na polju nizkih instinktov. Vidite sami obnašanje obtoženca, gospodje porotniki. Je li ta človek žrtev — saj se mu ne posreči niti simulirati tega. Psihijatri so dognali, da je vzrok udarcu z nožem bila jeza.

Obe osebnosti te drame sta živeli skupno šest mesecev ali več. Del Tedescova gre iz hiše — soproga pride v hišo, kakor bi to bilo nekaj čisto navadnega.

Toda duša Del Tedescove se polagoma utruja — spozna, da je Licatolosi poročen in mora živeti sama brez upanja. To je bilo zanjo nekaj hudega. In tu stopi na pozornico karabiner Salvo Anton. In njena duša misli najti v osebi tega človeka rešitev in morda še mogoče srečo.

Tudi tu treba nekoliko psihologije. Ni pred vami varan ljubimec! Ne! Ker Del Tedescova je stvar priznala Licatolosiju. Torej nikako varanje, nič skrivnega.

Dan pred zločinom je Licatolosi dejal: «Ako me Gina vara, ji prerežem grlo. Prisegam pri življenju svoje matere, da storim to!» Istega dne je šel iz hiše oborožen — to pravi obtoženec sam.

Ob desetih zvečer usodnega dne je obtoženec odprl kredenco v svojem stanovanju. Zakaj jo je odprl? Deseta ura je blizu enajste, gospodje porotniki! Odprl jo je — morda — da najdemo ob enajsti uri v rokah morilca to, kar je bilo smrt nesrečne Virginije Del Tedesco.

S kakšnim orožjem je Licatolosi moril? Bodalo ali nož? Tu ne sme biti govora o bodalu v pravem pomenu besede. To orožje je na obeh straneh ostro in ozko. Ne — bil je nož — izvedenci tudi pravijo — da je morda ta. Bodalo je videl gospod odvetnik Guttmann in gospa soproga.

Je li hotel obtoženec varati pravico? To dokazujejo luknje, ki jih je sam napravil na svoji obleki. In zakaj ni vrgel nožа vstran? Zakaj je šel na komisarijat z nožem v roki? V roki? Saj ni mogoče? V žepu suknje? Na krvava suknja- s

Nenameravan umor? Gospodje — imamo pred seboj človeka iz južne Italije. Vsem je znano, da se v deželi, od koder je obtoženec, kaznuje nezvesta ljubimka z zarezo na obrazu t. j. s takozvanim «sfreggio». Kdor nima namena moriti, ne sme z nožem v trebuh, kjer so tudi po mnenju lajikov rane smrtonosne. In on je nameraval še zasledovati že ranjeno žensko.

Imamo sovzrok smrti? To pravi bramba — toda vi gospodje porotniki ste slišali izvedence - kirurge, ki so izključili kategorično vsako možnost rešitve nesrečne Virginije. Vemo, da so storili vse, kar se je moglo storiti. Vemo tudi, da niso zdravniki vsemogoči.

Vrnimo se na blaznost. Čudno je, da postanejo vsi, ki pridejo pred poroto, naenkrat blazni. Znano nam je skoro vse obnašanje v življenju obtoženca. Blaznost degenerira in mi bi morali slišati zanimiv življenjepis tega človeka. Tega nismo slišali — vse je bilo nekaj vsakdanjega, navadnega. Njegov oče je bil bolan in izgubil vid, obtoženec je bil bolan. Nasledstvo — pravijo, da je bil daljni prednik obtoženca blazen. Gospodje, ko bi preiskali vse prednike, ki so bili blazni, bi malokdo med nami ne užival ugodnosti blaznosti, pred poroto.

Popravite, gospodje porotniki, pravorek zadnjih obravnav! To zahteva vsako človeško čustvo. Ne izdajte svoje naloge!

Govori odvetnik Napoli.

Že od začetka obravnave je vse naše obnašanje skrajno nezaupanje do obtoženca. Licatolosi ni moril radi samega egoizma. Moril je, ker je bil prisiljen od svojih strasti. Do dneva, ko se je srečal z Del Tedescovo, je bil Licatolosi najboljši človek. To vemo od mnogih prič.

Toda Licatolosi je šibak človek, značajno šibak. Zato razmerje Licatolosija in Del Tedescove ni bilo normalno. Licatolosi je žrtvoval vse za svojo ljubimko — družino in življenjski mir.

Licatolosi je bil ljubosumen in srečanje Del Tedescove s karabinirjem ni moglo pustiti Licatolosija mirnega. Čutil je, da mu polagoma ljubimka uhaja, in on jo začenja že zasledovati. In že teden pred zločinom je začela tragedija dobivati svoje oblike. Priče govore, da Licatolosi ni bil več isti.

Zvedel je v zadnjem trenotku od nje samo, da je večer pred zločinom bila s karabinerjem in to je uničilo vse, kar mu je dalo možnost misliti.

Govornik bo nadaljeval danes zjutraj. Državni pravdnik je naznanil odvrnitev.

SPORT

NOGOMET.

«Obzor»-«Concordia».

Popoldne ob 14.30 uri se srečata omenjeni četi v prvenstvenem tekmovanju I. divizije. Pred dvema mesecema je bila «Concordia» vreden tekmovalec «Obzora». Ta mlada vedno napredujoča četa se pridno pripravlja za nedeljsko srečanje. Ne smemo pozabiti, da je «Concordia» četa prenečenj in jutri nam lahko dokaže, da ni zgubila svojega časa.

IGRIŠČE V ROCOLU.

Hazena-turnir za ploščo S. U.

Ljubitelji ženskega sporta bodo imeli jutri priliko prisostvovati zanimivi tekmi hazene in sicer:

«Adria»-«Prosveta»

katera se odigra na dobro znanem igrišču «Obzora». Napetost bo velika, ker si bo vsaka hotela pridobiti zaželjeno nagrado ter hrabro braniti društvene barve. Začetek točno ob 11. uri.

M. D. Rocol
Hazena.

S. D. «Primorje», Vam daje na znanje, da jutrišnje tekme hazene ne odigra, ker so v predpoldanskih urah igralke zaposlene. Toliko na znanje Vam in tudi S. U. — Predsednik.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Pripravljanje nove prefekture.

Uradi nove goriške prefekture ne poslujejo še, ker so v teku prireditvena dela. — Dosedaj je na mestu samo prefekt Cassini. Naši ljudje naj se zaenkrat obračajo še na prefekturo v Videm, dokler jih ne obvestimo, da so začeli goriški prefekturni uradi poslovati.

Radi razsežnosti novih uradov ne bo zadostovala več dosedanja «Kresija» na Travniku. Kvestura se bo premestila iz sedanjih res neprimernih prostorov.

DORNBERG

Zakasnelo

V sredo, 24. t. m. se je poročil naš sovaščan Fr. Šinigoj z ugl. gdč. Marijo Rogele iz Lipe na Krasu. Isti dan se je poročila nevestina sestra Ida na domu. Razume se, da je bila ta dvojna poroka nadvse veličastno slavje ne samo za družino, ampak tudi za vso vas. G. župnik iz Škrbine je zvezal novoporočenca v zakonski stan v cerkvi v Lipi in ima posvetil kratek, pa lep govor, da je bilo vsem prisotnim prijetno pri srcu. Nevesta Marija je bila v vasi svoji zelo priljubljena. Zvečer so došli vaški fantje na njen dom in so z lepim slovenskim petjem razveseljevali goste dolgo v noč. Novoporočencema želimo obilo sreče v zakonu.

BUKOVO

Smrtna kosa

V sredo smo pokopali ob številni udeležbi sovaščana, posestnika in gostilničarja Antona Čelika. Umrl je v najboljših letih in sicer ga je precej oslabila vojna. V mladih letih je bil v Ameriki, kakor mnogi sovaščani in tako mu je že Amerika izpila najboljše moči, ostalo pa vojna. Globoko užaloščeni družini naše sožalje.

Iz tržaške pokrajine

SEŽANA.

Na trgu v Sežani dne 13. 12. t. l. je bilo na prodaj 1472 glav živine in sicer: Volov in krav 518, telet 107, konj 299, prašičev 548. Cene govedini od 350—380 lir stot, teleta od 650—700 L stot mrtve teže. Konji lepi boljše pasme od lir 1500—4000 — glava. Prašički 5—8 tedenski od 70—100 lir glava. Prašiči odrasli 4—6 lir kg žive teže. Kupčija v splošno dobra. Dan prav ugoden za kupčijo.

Prihodnji tržni dan (sejm) bo dne 22. decembra t. l.

LINOLEUM ITALIA
Trst, Via Mazzini 40
blizu prodajalne Gentilli & Crismancich
Reelni popust 40%
na
Linoleum, Povoščenem platnu in igračah
vsled opustitve predmetov. 1312

ÖHLER
daje (do preklica)
20% POPUSTA
na itak skrajno ugodne fiksne cene, označene na slehernem predmetu.

Patent za šoferja
Popoln tečaj L 200.—. Posebni tečaji: v Gorici, hotel «Friuli», pri južni postaji, začetek v pondeljek 20. t. m. — V Bistrici; hotel «Ilirija», začetek 23. t. m. — V Opatiji: hotel «Quarnero», začetek 24. t. m. Vsi oni, ki želijo vpisati se, naj pustijo naslov v dotičnem hotelu.

Mehko baržunasto kožo dobite z rabo novega neprekosljivega mila
BANFI
znamka Zlati petelin
Poskusite ga, ker je najfinejše na svetu.
Skrob, boraks Banfi je najbojše za likanje perila. 1277

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1518

BRIVSKI pomočnik, prva moč, se sprejme. Žgavec, brivnica v Vipavi št. 54. 1895

SEDLARSKI mojster išče pridnega učenca, poštenih in dobrih staršev, za sedlarsko obrt. Robert Mršnik, II. Bistrica št. 169. 1894

BABICA, avtorizirana, sprejema nosečе. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. Telefon 33-19. 1517

SAMO energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnemoglost i. t. d. Izdelek lekarne Castellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42. 1900

Predno prodate
KRONE, GOLDINARJE ZLATO in SREBRO
obiščite zlatarno
STERMIN v TRSTU, Via Mazzini št. 43
kjer dobite najvišje cene. — Kupujem listke mestne zastavljalnice. 1284

Inserirajte v „Edinosti“

ČEVLJARNICA FORCESSIN
Trst - Via Gius. Caprin - Sv. Jakob
Najboljše obuvalo za moške, ženske, dečke in deklice
Slovenci!
Kupujte obuvalo pri FORCESSINU

Specijaliteta za OTROKE

PODLISTEK (5)

V. I. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

— Vi veste, gospod Meier, da je vrednost teh papirjev zelo dvomljiva, — je pripomnil agent: — oba grofa sta igralca; njih posestvo je zadolženo in oba nimata nič.

— Vse to ne izpreminja mojega sklepa; priskrbite mi te papirje, pa če bi imel pri njih še tako izgubo. Ko boste zbrali vse te obveznice, izročite jih mojemu sinu, ker se ta zadeva tiče njega.

— Zdaj, — se je obrnil k Samuelu, — pojdi, sinko, odpočij se. Danes nisi za delo, ali ne?... Jaz pa bom delal za oba.

Čez tri tedne po tem razgovoru je sedela Valerija plem. M. s svojo prijateljico grofico Antuaneto pl. Eberstein v prelestnem buduarju, ki je bil prevlečen z višnjevim atlasom in ozaljšan z množico najredkejših cvetlic. Mladi deklici sta tvorili pravo nasprotje. Majhna, nežna, dražestna Valerija pl. M. s svojo oslepljajočo belino obličja in pepelnimi lasmi, ki so jo nazivali z «vilo», je bila otrok napram visoki, veličastni Antuaneti z gostimi črnimi lasmi, ognjevitimi očmi in odločnimi potezami.

Prijateljici iz otroških let, vzgojeni v istem zavodu, sta se iskreno ljubili in prebili skupaj po cele tedne, ker so v hiši grofa M. smatrali Antuaneto kakor za svojo bližnjo sorodnico.

Antuaneta je bila videti v skrbeh in raztreseno je listala po ilustriranem časopisu. Od časa do časa je radovedno premotrila svojo prijateljico, ki je ležala na majhnem divanu in zamišljeno vprla pogled v daljavo. Dasi je že odbila dvanajsta ura, je bila Valerija še vedno v beli vrhnji jopi in njena majhna roka se je poigravala z zaponko pri pasu, ki objema njen bok. Nenadoma je Antuaneta odložila časopis, vstala in rezko odgovorila:

— Ne, to ni mogoče! Kaj je s teboj, Valerija? Nisi brez vzroka bleda, otožna in vedno zamišljena. Povej mi resnico. Saj sva se zakleli, da ne bove imeli nobenih skrivnosti druga pred drugo.

Valerija je vztrepetala.

— Kako odločna si, — je rekla, sedla in privlekla z roko prijateljico k sebi na divan. — Sicer pa imaš prav; ničesar ti ne smem prikrivati. Najprej pa se zakolni, da ohraniš zase, kar ti bom povedala, ker moj nemir je v zvezi z denarnimi zadevami Rudolfa.

Pri imenu mladega častnika je obličje Antuanete pokrila močna rdečica, toda Valerija, ki je bila zatopljena v svoje misli, ni ničesar opazila in je rekla:

— Da, povem ti vse, toda začeti moram z dogodkom, ki se mi je pripetil proti koncu septembra, tri tedne pred tvojim povratkom.

— Vem, padla si s konja? Tvoj brat mi je o tem pravil. No, pri tem padcu ni bilo nič nevarnega in ni vplivalo na tvoje zdravje.

— Motiš se, bila sem v nevarnosti za življenje; no, ti ne veš, komu sem dolžna hvalo, da se je vse tako srečno končalo; nikoli ne imenujem imena tega človeka, ker je neprijetno mojemu očetu in mojemu bratu.

— Čudna reč! Sicer pa je res: nihče ni izpregovoril imena onega, ki vam je izkazal takšno veliko uslugo.